

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Štefan Zajac

50 let činnosti v JČMF

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 57 (2012), No. 1, 12--17

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/142074>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 2012

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

50 let činnosti v JČMF

Štefan Zajac, Praha

K činnosti v JČMF přesahující pracovní program na vysoké škole mě nasměroval profesor Luboš Valenta na Fakultě technické a jaderné fyziky ČVUT v Praze. Byl vedoucím mé diplomové práce a pozdějšího vědeckého zaměření na magnetické vlastnosti pevných látek. V roce 1962 mě upoutala kniha F. Veselého „*Sto let Jednoty československých matematiků a fyziků*“ [1], která ukazuje, jak z malého pramene iniciovaného skupinou studentů vznikla velká společnost matematiků a fyziků u nás.

V šedesátých letech jsem sledoval úsilí učitelů z mého nejbližšího okolí – M. Matyáše, Z. Málka, A. Apfelbecka, A. Zátopka, L. Zachovala a dalších v tehdejším ústředním výboru JČSMF. Na programu bylo především rozšíření tradičních pedagogických aktivit JČSMF do oblasti vědecké činnosti. Iniciativa L. Pátého a dalších našich fyziků se dostala do rezonance se vznikem Evropské fyzikální společnosti v roce 1968, což vedlo k založení Fyzikální vědecké sekce JČSMF a k vytvoření modelu celkově dvou vědeckých a dvou pedagogických sekcí pro matematiku a fyziku v JČSMF. V tomto období také v rámci reorganizace přešla část fyziků z FTJF ČVUT na Matematicko-fyzikální fakultu UK v Praze. Ve formě spolupráce vysokoškolských a akademických pracovišť s JČSMF jsem se jako tajemník organizačního výboru podílel na uspořádání 4. Mezinárodního kolokvia o magnetických tenkých vrstvách v září 1970 v Praze.

V období 1970 až 1976 došlo k velkému rozšíření činnosti pobočky JČSMF v Praze pod vedením F. Nožičky a K. Havlíčka. Já jsem ve výboru pobočky připravoval program pravidelných besed matematiků a fyziků v Klubu školství a vědy (v paláci Savarin) v Praze. Tyto besedy byly hojně navštěvovány. Atraktivní byly zejména referáty z tehdy vzácných zahraničních vědeckých pobytů a účastí na konferencích. Na sjezdu JČSMF a JSMF v Popradě v roce 1978 byl prezentován Sjezdový sborník [2], který podrobně dokumentoval činnost v uplynulém funkčním období. Pokračovalo se ve vydání dalšího sborníku na sjezdu JČSMF a JSMF v Karlových Varech v roce 1981 [3].

V roce 1969 Fyzikální vědecké sekce JČSMF a JSMF zahájily pořádání pravidelných konferencí českých a slovenských fyziků. Zejména na té v pořadí sedmé, pořádané v Praze v roce 1981, jsem se velmi intenzivně podílel jako tajemník organizačního výboru [4]. Zahájili jsme v této době novou formu prezentací velkého množství původních příspěvků ve formě posterů vedle tradičních plenárních a sekčních referátů. Základní texty byly k dispozici ve sborníku již během konference. V této době se stal ředitelem Fyzikálního ústavu ČSAV a předsedou ČSAV akademik B. Kvasil. S jeho podporou v rámci tehdejšího systému, kdy JČSMF byla vědeckou společností při ČSAV, se v roce 1982 v Praze uskutečnil mimořádný Sjezd JČSMF, na kterém byly přijaty nové stanovy JČSMF, v nichž už byly do struktury JČSMF plně začleněny vědecké a pedagogické sekce. Jejich aktivity se velmi rozrostly a diferencovaly v odborných skupinách.

Doc. Ing. ŠTEFAN ZAJAC, CSc., Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská ČVUT v Praze, Trojanova 13, 120 00 Praha 2, e-mail: stefan.zajac@jfifi.cvut.cz.

Byl předsedou JČMF v letech 1993–1996 a 2002–2010.

V roce 1980 se stal členem výkonného výboru Evropské fyzikální společnosti předseda FVS JČSMF J. Kaczér. Československo bylo zakládajícím členem EFS a již v r. 1968 byl v Praze zřízen i regionální sekretariát EFS, který vedl F. Janouch. Vzhledem k následujícím politickým problémům jsme však získali povolení uspořádat 6. generální konferenci EFS v Praze až v roce 1984. Jako tajemník organizačního výboru této velké konference jsem měl mnoho zážitků i starostí. Zahájení konference bylo v Rudolfinu a bohatý odborný program byl realizován na VŠZ v Praze-Suchdole. Přítomno bylo mnoho špičkových evropských i světových fyziků [5].

Na Sjezdu JČSMF v Gottwaldově v roce 1984 [6] již byl načrtnut program příprav oslav 125. výročí založení JČSMF v roce 1987. Na zasedáních tehdejšího hlavního výboru JČSMF v Domě vědeckých pracovníků ČSAV v Liblicích se velmi podrobně prodiskutovaly jednotlivé akce. Výsledkem byly pečlivě připravené sjezdy JČSMF a JSMF, které se uskutečnily ve dnech 19.–22. srpna 1987 v Praze. Ke sjezdům byla vydána nová medaile JČSMF, příležitostné poštovní známky, propagační plakát, informační leparelo, brožura v angličtině a jubilejní almanach, na jehož obsahu a vydání měl velkou zásluhu L. Pátý [7]. Slavnostní zasedání se konalo ve velké aule Karolina [8], na kterém byla udělena sjezdová vyznamenání a byli zvoleni i zahraniční čestní členové JČSMF. Pracovní jednání se konala na Stavební fakultě ČVUT v Praze. Tam byla také uspořádána jubilejní výstavka materiálů JČSMF. Na tomto Sjezdu jsem byl navržen a zvolen do funkce vědeckého tajemníka JČSMF. Předsedou byl zvolen B. Novák.

Atmosféra následujícího období již byla značně volnější. Ke 150. výročí narození Ernsta Macha v roce 1988 uspořádala JČSMF spolu s Univerzitou Karlovou v Praze mezinárodní konferenci „Ernst Mach a rozvoj fyziky“. S velkým zaujetím byly uspořádány Machovy dny v pobožce JČSMF v Brně, uskutečnily se speciální semináře a vyšlo několik publikací. JČSMF tak vzdala hold svému čestnému členu a podporovateli odborné činnosti již v počátečním období své existence. V roce 1988 jsme připomněli i 20. výročí založení fyzikálních vědeckých sekcí JČSMF a JSMF a v roce 1989 také 30. výročí zahájení Fyzikální olympiády. Velkým problémem tohoto období bylo umístění sekretariátu JČSMF. V r. 1988 bylo provedeno jeho přestěhování z dřívějších prostor ČVUT v Husově ul. do pronajatých místností v domě v Praze-Strašnicích, zcela mimo centrum města.

Revoluční dny v listopadu 1989 jsme uvítali jako začátek nové etapy v historii JČSMF. V té době již začaly přípravy řádných sjezdů JČSMF a JSMF, které se uskutečnily ve dnech 22.–24. srpna 1990 v Nitře. Sjezdový sborník [9] a zprávy o průběhu těchto sjezdů [10] dokládají entuziasmus, který zavládl v JČSMF. Mnoho dlouhodobě zkušných funkcionářů JČSMF přešlo v té době do funkcí nových řídicích orgánů státu. Hlavní systémovou změnou bylo ukončení přiřazení vědeckých společností k ČSAV a vznik samostatné Rady vědeckých společností. Na sjezdech v Nitře jsme podrobně projednali a schválili nové stanovy ve zcela symetrické formě pro JČMF a JSMF a odděleně pro JČSMF jako zastřešující organizaci. Předsednictvo JČSMF bylo vytvořeno z vedoucích funkcionářů JČMF a JSMF. Předsedou JČMF byl zvolen F. Nožička, místopředsedy K. Bartuška, F. Lukeš, J. Rákosník, hospodářem M. Miler a ústředním tajemníkem Š. Zajac.

V roce 1991 jsme přestěhovali sekretariát JČSMF krátkodobě do místností v Praze 1, Spálená 49 a v roce 1992 do původní budovy JČSMF v Praze 1, Žitná 25 díky vstřícné dohodě s vedením Matematického ústavu ČSAV. Diskuse i řada jednání o pří-

padném vrácení původního majetku JČSMF, tj. budovy v Žitné 25 včetně knihovny a tiskárny Prometheus v Praze, nemohly vést k realizaci, protože zákonné restituce se mohly vztahovat jen na spolky zrušené. JČSMF přes oficiální útlum své činnosti v padesátých letech má kontinuitu své existence. Vedení MÚ AV ČR se podařilo postupně rekonstruovat a modernizovat objekty v Žitné 25, takže v současné době má JČMF ve své původní historické budově kvalitní podmínky pro činnost.

Pěknou událostí byla slavnost uspořádaná 25. května 1992 ve výroční den Dopplerovy přednášky ve Vlasteneckém sále v Karolinu a mezinárodní sympozium „150 let Dopplerova principu“ pořádané v Praze. Dále to byla účast na světovém kongresu Společnosti věd a umění (SVU), poprvé organizovaném v Praze. S uvolněním všech aktivit v JČSMF však nastaly ekonomické starosti, především s udržením ediční činnosti při vydávání časopisů i dalších publikací, které byly ještě v malém rozsahu zajišťovány v Tiskovém středisku JČSMF. Finanční podporu zejména vědeckých aktivit JČSMF poskytovala Rada vědeckých společností a pedagogických aktivit MŠMT, zejména pro soutěže talentovaných studentů v matematice a fyzice.

K 1. lednu 1993 zanikla československá federace. Velká ochota k pokračující vzájemné spolupráci mezi JČMF a JSMF však zůstala, a to ve vzájemné informovanosti, další provázanosti různých akcí, výměně publikací atd. Ve dnech 7.–9. července 1993 jsme uspořádali Sjezd JČMF na Univerzitě Palackého v Olomouci [11, 12]. Na tomto sjezdu jsem byl zvolen předsedou JČMF, místopředsedy byli zvoleni K. Bartuška a B. Novák, ústřední tajemnicí se stala M. Kočandrlová a ústředním hospodářem M. Růžička. Sjezd schválil úpravu Stanov JČMF a ústřednímu výboru bylo uloženo vypracovat aktualizované organizační řády všech složek JČMF. Podle nového uspořádání byli členy předsednictva ústředního výboru JČMF stanoveni předsedové sekcí JČMF a členy ústředního výboru předsedové poboček JČMF. Další členové ústředního výboru JČMF byli voleni. Z ekonomických důvodů jsme postupně redukovali administrativní síly v sekretariátu JČMF až na úroveň jediné sekretářky a připravili ukončení činnosti Tiskového střediska JČMF. Sekretariát JČMF jsme vybavili výpočetní technikou a převedli do ní členskou databázi. Stali jsme se spoluúčastníky nově vzniklého nakladatelství Prometheus, které se plně orientovalo na vydávání učebnic z matematiky a fyziky pro základní a střední školy. Podle přání členů JČMF jsme v roce 1994 zrušili povinnost odebírat členský časopis Pokroky matematiky, fyziky a astronomie a podpořili vydávání a volné odebírání dalších časopisů – Rozhledy matematicko-fyzikální, Matematika-Fyzika-Informatika, Učitel matematiky a Školská fyzika. V rámci vzájemné dohody byla zajištěna distribuce těchto časopisů na Slovensko. V roce 1994 založili J. Bečvář a E. Fuchs edici Dějiny matematiky, ve které jsou dodnes ve velkém počtu vydávány monografie z historie matematiky. Velkou péčí jsme věnovali novým organizačním řádům Matematické olympiády, Fyzikální olympiády, Turnaje mladých fyziků i organizaci dalších soutěží pro studenty. Byla zřízena Cena dr. F. Bělouna na podporu žáků základních škol v matematice a Cena prof. I. Babušky pro studenty a mladé vědecké pracovníky v oboru počítačových věd. V roce 1994 byl v Praze uspořádán seminář u příležitosti 100. výročí narození prof. V. Hlavatého a v roce 1995 jsme se podíleli na konferenci ke 400. výročí narození Jana Marka Marciho v Lanškrouně. V rostoucím měřítku pokračovala celostátní setkání učitelů matematiky všech typů a stupňů škol, zahájená již v roce 1983 v Mariánských lázních, a semináře o filozofických otázkách matematiky a fyziky v Jevíčku.

Ve dnech 1.–3. července 1996 jsme uspořádali Sjezd JČMF v areálu Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích [13]. Na tomto sjezdu byl předsedou JČMF zvolen J. Kurzweil, místopředsedy E. Fuchs, Š. Schwabik, Š. Zajac, tajemnicí M. Kočandrlová a hospodářem M. Růžička. V následujícím období se podařilo rozšířit spojení Matematické vědecké sekce s Evropskou matematickou společností, Americkou matematickou společností a s Mezinárodní matematickou unií. O bohatých odborných aktivitách byly publikovány zprávy ve vydávaných Informacích MVS. Ve Fyzikální vědecké sekci vznikl projekt vydávání videokazet s aktuální fyzikální tematikou pod názvem „Cesty k vědě“, vedený L. Eckertovou. Bohatá činnost byla realizována v odborných komisích JČMF, jejichž předsedové byli pravidelně zváni na zasedání ústředního výboru JČMF. Tato zasedání jsme v půlročních intervalech konali jen jako jednodenní, zpravidla v sobotu. Dne 14. března 1999 při příležitosti 120. výročí narození Alberta Einsteina byl uspořádán seminář a odhalena jeho třetí pamětní deska v Praze na Staroměstském náměstí 17. Ta se těší stále velké pozornosti návštěvníků Prahy.

Ve dnech 1.–3. července 1999 se konal Sjezd JČMF v novém areálu Univerzity v Hradci Králové [14, 15]. Sjezdu předcházelo odhalení pamětní desky na rodném domě hradeckému rodákovi Stanislavu Vydrovi, významnému matematikovi, teologovi a filozofovi z přelomu 17. a 18. století. Uplynulé období se vyznačovalo velmi pestrou a bohatou činností JČMF v pobočkách, zejména v odborných akcích pro učitele a různých soutěžích pro studenty. Pedagogické sekce pořádaly osvědčené série konferencí pro jednotlivé kategorie učitelů a studentů. Na sjezdu byl předsedou JČMF opětovně zvolen J. Kurzweil, místopředsedy Š. Schwabik, O. Lepil, Š. Zajac, tajemníkem P. Řepa a hospodářem Š. Zajac. JČMF se v rámci Dohody o spolupráci s MŠMT angažovala v kritických diskusích k projektu „Nová maturita“. Byla zřízena ústřední webová stránka JČMF, postupně rozšiřovaná o dílčí stránky sekcí, poboček a komisí JČMF. V roce 2000 se JČMF zapojila do akcí Světového roku matematiky. Byla vydána příležitostná poštovní známka s motivem Velké Fermatovy věty a byla zvýšena propagace matematiky pro širší veřejnost. Podařilo se stabilizovat vydávání časopisu *Rozhledy matematicko-fyzikální*, a to zejména zásluhou I. Štolla a K. Horáka, *Pokroků matematiky, fyziky a astronomie* zásluhou O. Kowalského, časopisu *Učitel matematiky* zásluhou E. Fuchse a D. Hrubého a časopisu *Matematika-Fyzika-Informatika* zásluhou O. Lepila. Citlivě byly upravovány výše předplatného těchto časopisů i vlastní členské příspěvky. Stav členské základny z počtu 4050 v roce 1989 však klesl na 2455 v roce 2002. Podobně klesl odběr časopisu *Pokroky MFA* z počtu 7900 v roce 1989 (z toho 3150 pro JSMF) na 1600 v roce 2002.

Ve dnech 1.–3. července 2002 byl uspořádán Sjezd JČMF na Slezské univerzitě v Opavě [16, 17]. Na tomto sjezdu byly novelizovány stanovy JČMF, podle nichž bylo prodlouženo funkční období volených orgánů JČMF ze tří na čtyři roky. Předsedou JČMF byl zvolen Š. Zajac, místopředsedy E. Fuchs a O. Lepil, tajemníkem P. Řepa a hospodářem J. Obrdžálek. V následujícím období došlo k přejmenování sekcí JČMF na Českou fyzikální společnost (ČFS), Českou matematickou společnost (ČMS), Společnost učitelů matematiky (SUMA) a Fyzikální pedagogickou společnost (FPS). Tím se výstižněji vyjádřila možnost jejich napojení na odpovídající zahraniční a mezinárodní společnosti. FPS pořádala každoročně Veletrhy nápadů učitelů fyziky. Plzeňská pobočka velmi úspěšně pokračovala v pořádání Setkání učitelů matematiky všech typů a stupňů škol v Srní na Šumavě. Pravidelně se konaly konference českých matematiků v péči ČMS a konference českých a slovenských fyziků v péči ČFS ve spolupráci se

SFS. JČMF se intenzivně zapojila do akcí v rámci Světového roku fyziky 2005. Delegation JČMF se zúčastnila inaugurační konference uspořádané v sídle UNESCO v Paříži v lednu 2005, výroční konference Německé fyzikální společnosti v březnu 2005 v Berlíně a 13. generální konference EFS v Bernu v červenci 2005. V Brně byla v září 2005 uspořádána mezinárodní konference o životě a díle brněnského rodáka, významného fyzika George Placzeka. Byla vydána příležitostná poštovní známka s motivem Einsteinovy teorie relativity. Zvýšená propagace našich oborů probíhala v televizi, v rozhlasu, v novinách a v časopisech. V nakladatelství Prometheus byly kromě učebnic matematiky a fyziky vydány knihy v sérii „Velké postavy vědeckého nebe“. U příležitosti 100. výročí narození prof. F. Vyčichla byl v roce 2005 uspořádán seminář a vydán sborník k počtě tohoto významného odborníka a funkcionáře JČMF. Ve spolupráci s MŠMT se JČMF zapojila do příprav Rámcových vzdělávacích programů na základních a středních školách ve formě projektů, a to zásluhou zejména předsedy SUMA V. Sýkory.

Ve dnech 26.–27. června 2006 se konal Sjezd JČMF na Univerzitě J. E. Purkyně v Ústí nad Labem [18, 19]. Na tomto sjezdu byl předsedou JČMF zvolen Š. Zajac, místopředsedkyní M. Kočandrová, tajemníkem J. Obdržálek a hospodářem J. Dittrich. Následující období je možno charakterizovat stabilizací pedagogických aktivit JČMF na základních, středních a vysokých školách. Zúčastnil jsem se mnoha zahájení nebo vyhodnocování Matematické olympiády, Fyzikální olympiády i dalších soutěží a viděl jsem, že celostátní ocenění a medaile získané našimi studenty v mezinárodních kláních jsou nejlepší odměnou i vedoucím těchto soutěží (L. Boček, J. Šimša, I. Volf, B. Vybíral, Z. Kluiber, J. Molnár, A. Kubíček, ČMS, ČFS) i celé JČMF za snahu a elán, s jakými připravují nové generace matematiků a fyziků. Slavnostně bylo zahájeno celostátní kolo 50. ročníku Fyzikální olympiády v roce 2009 v Konferenčním centru AV ČR na zámku v Liblicích za účasti čelních představitelů MŠMT, AV ČR, UK a ČVUT. Intenzivního zastoupení astronomie v aktivitách JČMF i v obsahu PMFA dosáhli zejména M. Krížek a A. Šolcová. V daném období byla formulována i kritická stanoviska k dlouhodobým koncepcím školské reformy iniciované MŠMT, prezentovaná zejména J. Bečvářem, D. Hrubým a dalšími činiteli JČMF. V roce 2009 byla vytvořena odborná skupina ČFS JČMF „Organizace výzkumu“, vedená M. Černohorským. Velmi intenzivně a systematicky pořádá pravidelné semináře v sídle JČMF v Praze k aktuální problematice hodnocení vědeckých výsledků a reforem sekundárního a terciárního školství v ČR. V roce 2010 byla podepsána nová dohoda o spolupráci JČMF s MŠMT. V rámci příprav 150. výročí založení JČMF byla vytvořena nová medaile JČMF [20].

Ve dnech 28.–30. června 2010 byl pardubickou pobočkou JČMF ve spolupráci s Univerzitou Pardubice uspořádán Sjezd JČMF v Lázních Bohdaneč [20, 21]. JČMF měla k datu sjezdu 2288 členů. Na sjezdu byl předsedou JČMF zvolen J. Kúbát, místopředsedy J. Dolejší a D. Hrubý, tajemníkem J. Fiala a hospodářem J. Dittrich. Na sjezdu byl formulován program činnosti JČMF v následujícím funkčním období, v jehož středu je jubileum JČMF. Dne 28. března 2012 uplyne 150 let od ustavující schůze Spolku pro volné přednášky z matematiky a fyziky v Praze. Na této ustavující schůzi bylo přítomno pouze 15 zakládajících členů, což představovalo jen malý pramínek našich předchůdců toužících po lepším vzdělání a tvůrčí činnosti v matematice a fyzice. Dnes jsme řekou, ze které již nás mnozí opustili, a na ty všechny s vděčností vzpomínáme. I my současní členové JČMF jsme si vzájemně vděční za všechny kamínky v pestré mozaice spolupráce v bohaté struktuře JČMF. Vítejme všechny nové odušev-

nělé kolegy, kterým neleží na srdci jen osobní profesionální cíle, ale i zájem o další vývoj našich oborů vcelku. Šťastnější jsou ti, kteří mají ochotu a příležitost více dávat než dostávat. I na nové medaili JČSMF připravené k jubileu JČMF v roce 2012 zůstává citát z Horatia uvedený již na medaili JČSMF z roku 1987: „*Non fasces nec opes sola artis scepra perenn(ant)*“ (Ani moc, ani majetek, jen vláda věd a umění přetrvává).

L i t e r a t u r a

- [1] VESELÝ, F.: *100 let Jednoty československých matematiků a fyziků*. SPN, Praha 1962.
- [2] *Sjezdový sborník JČSMF-JSMF Poprad 1978*. Ed. JELÍNEK, M., ELIAŠ, J., JČSMF, Praha 1978.
- [3] *Sjezdový sborník JČSMF-JSMF Karlovy Vary 1981*. Ed. JELÍNEK, M., PIŠÚT, J., JČSMF, Praha 1981.
- [4] ZAJAC, Š.: *7. konference československých fyziků*. Čs. čas. fyz. *A32* (1982), 185–188, 204d–204e.
- [5] ZAJAC, Š., GRYGAR, J., ÚLEHLA, I., FOJTÍKOVÁ, M., KNOR, Z.: *6. generální konference EPS v Praze*. Čs. čas. fyz. *A35* (1985), 167–175, 200a–200d.
- [6] *Sjezdový sborník JČSMF-JSMF Gottwaldov 1984*. Ed. BUREŠ, J., PLESNÍK, J., JČSMF, Praha 1984.
- [7] *Jubilejní almanach JČSMF 1862–1987*. Ed. PÁTÝ, L., JČSMF, Praha 1987.
- [8] *Sjezdy JČSMF a JSMF*. *PMFA 33* (1988), 121–150, 195–223.
- [9] *Sjezdový sborník JČSMF a JSMF Nitra 1990*. Ed. ADLEROVÁ, E., ZAJAC, Š., JČSMF, Praha 1990.
- [10] *Sjezdy JČSMF, JČMF a JSMF*. *PMFA 36* (1991), 193–209, 249–261.
- [11] *Sjezdový sborník JČMF Olomouc 1993*. Ed. ZAJAC, Š., JČMF, Praha 1993.
- [12] *Sjezd JČMF*. *PMFA 39* (1994), 129–138.
- [13] *Sjezdový sborník JČMF České Budějovice 1996*. Ed. KOČANDRLOVÁ, M., ZAJAC, Š., JČMF, Praha 1996.
- [14] *Sjezdový sborník JČMF Hradec Králové 1999*. Ed. KOČANDRLOVÁ, M., ZAJAC, Š., JČMF, Praha 1999.
- [15] *Sjezd JČMF*. *PMFA 44* (1999), 304–312.
- [16] *Sjezdový sborník JČMF Opava 2002*. Ed. ŘEPA, P., ZAJAC, Š., JČMF, Praha 2002.
- [17] *Sjezd JČMF*. *PMFA 48* (2003), 41–49.
- [18] *Sjezdový sborník JČMF Ústí nad Labem 2006*. Ed. OBDRŽÁLEK, J., ZAJAC, Š., JČMF, Praha 2006.
- [19] *Sjezd JČMF*. *PMFA 52* (2007), 37–50.
- [20] *Sjezdový sborník JČMF Lázně Bohdaneč 2010*. Ed. OBDRŽÁLEK, J., ZAJAC, Š., JČMF, Praha 2010.
- [21] *Sjezd JČMF*. *PMFA 55* (2010), 302–315.